

**КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ
ДЛЯ 6 КЛАСУ (2025/26 н. р.)**

(Модельна навчальна програма «Громадянська освіта. 6—9 класи»

автори Охредько О. Е., Майорський В. В., Коломєєць Л. Г.)

до підручника «Громадянська освіта» для 6 класу закладів загальної середньої освіти

(автори Охредько О. Е., Коломєєць Л. Г., Гладун В. В.)

17 годин, 0,5 годин на тиждень

Номер уроку	Дата	Назва уроку	Зміст	Групи результатів		
				1 група	2 група	3 група
6 клас						
		Вступ	Особливості викладання предмета «Громадянська освіта» у 6 класі.	Подискутуйте в класі. Скільки часу потрібно навчатися громадянської освіти?	Як ти розумієш вислів Сократа: «Хто хоче зрушити світ, нехай зрушить себе!»?	Чого можна навчитися під час вивчення курсу «Громадянська освіта»?
Розділ 1. Я — особистість						
		Людина: індивід, особа, особистість.	Людина як біологічна та суспільна істота. Твої соціальні ролі.	Наведи приклади своїх соціальних ролей у різних ситуаціях.	Як ти розумієш вислів: «Особистістю не народжуються — нею стають»?	Як виконання твоїх соціальних ролей впливає на інших людей?
		Цінності в житті людини.	Загальнолюдські цінності. Твої цінності.	Які цінності, на твою думку, зараз об'єднують українців?	Як ти розумієш вислів режисера Олександра Довженка з точки зору цінностей?	Об'єднайтеся в групи та разом складіть і покажіть коротку інсценівку про ситуацію, коли проявляється одна із цих цінностей: чесність,

					«Двоє дивляться вниз. Один бачить калюжу, другий — зорі.»	дружба, відповідальність, повага.
		Права людини.	<i>Правила, право, права. Права та свободи людини. Важливість прав людини. Права дитини.</i>	Скільки років тому прийняли Загальну декларацію прав людини? Як Загальна декларація прав людини змінила світ?	«Моя свобода розмахувати руками закінчується там, де починається ніс мого сусіда." (Франсуа VI де Ларошфуко) Як ти розумієш цей вислів?	Подискутуйте у класі, що було б, якби люди не дотримувалися правил?
		Практичне заняття.	<i>Цінність людського життя.</i>	Об'єднайтеся в групи та придумайте заголовок до тексту. Разом пригадайте інформацію, яка теж може врятувати життя.	У статті 27 Конституції України зазначено: «Кожна людина має невід'ємне право на життя. Ніхто не може бути свавільно позбавлений життя. Обов'язок держави — захищати життя людини. Кожен має право захищати своє життя і здоров'я інших людей від	Мініпроект «Безпечне середовище».

					протиправних посягань». Чи підтверджує ця стаття Конституції цінність людського життя?	
Розділ 2. Я в суспільстві						
		Суспільство.	<i>Виникнення суспільства. Ознаки суспільства. Волонтерство. Ти в суспільстві.</i>	Чому саме збиральництво стало першим заняттям людини і як це позначилося на суспільстві?	За додатковими джерелами ознайомся із Законом України «Про волонтерську діяльність». Чи стосується цей закон тебе?	Уяви, що тобі запропонували презентувати українське суспільство міжнародній спільноті. Як ти це зробиш?
		Стереотипи.	<i>Що таке стереотипи. Види стереотипів. Твоє ставлення до стереотипів.</i>	Наведи приклад стереотипу, який спрощує реальність.	Ознайомся з деякими визначеннями поняття «стереотипи». Обери те, яке найбільше відповідає твоєму уявленню про значення цього слова.	Подискутуйте в класі. Чи можна позбутися всіх стереотипів?

		Спілкування.	<i>Що таке спілкування. Як ми спілкуємося. Ефективне спілкування.</i>	Чи завжди люди мали змогу спілкуватися? Обґрунтуй свою думку.	Розгляд ситуацій.	Чи можливо проявити свою громадянську позицію через спілкування?
		Практичне заняття.	<i>Як ти можеш вплинути на суспільство.</i>	Чому саме зараз зросла активність української молоді?	Використовуючи додаткові джерела, наведи приклади впливу молоді у своїй громаді	Як ти можеш вплинути на суспільство?
Розділ 3. Я і держава						
		Держава.	<i>Що таке держава. Цінність правової держави.</i>	Розташуйте на шкалі основні події в утворенні України. Поясніть, як кожна вплинула на життя громадян.	Прочитайте ст. 1 Конституції України. Випишіть три ключові слова і складіть з ними речення-висновки.	Що робить державу справедливою для людей?
		Демократія.	<i>Що таке демократія. Цінність демократії. Україна — демократична держава.</i>	Подискутуйте та обґрунтуйте, що є більш цінним для громадян пряма чи представницька демократія.	Чому важливі всі гілки влади ?	Чи потрібні правила для класного голосування?
		Громадянство.	<i>Хто такий громадянин або громадянка, права та обов'язки громадянина та громадянки.</i>	Уяви, що ти пояснюєш своєму другові з іншої країни хто такий	Чому важливо, щоб у громадянина були не лише	Як ви, як громадяни та громадянки, можете вплинути на облаштувати шкільного двору?

				громадянин України. Які три ознаки ти б назвав у першу чергу?	права, а й обов'язки?	
		Практичне заняття.	<i>Ти — громадянин.</i>	Позначте на карті свого міста, місця впливу громадян (рада, ЦНАП, школа / бібліотека). Поясніть, як там можна діяти.	Дослідіть (роздатку / скрін) розділ «Звернення громадян» міськради: випишіть кроки подання звернення й зробіть алгоритм-«сходишки».	Складіть план міні ініціативи (чисте подвір'я / безпечний перехід).
		Критичне мислення.	<i>Що таке критичне мислення і для чого воно тобі потрібно.</i>	Розподіліть твердження за шкалою «факт — думка». Позначте ті, які підтверджуються документами.	Знайдіть два заголовки новин про одну подію: знайдіть ознаки маніпуляції / емоційності; перепишіть один заголовок нейтрально	Поставте уточнювальні запитання до твердження однокласника і фіксуйте, що допомогло перевірити його.
		Віртуальний світ.	<i>Ти у віртуальній реальності. Корисний та небезпечний віртуальний світ.</i>	Уяви, що ти заходиш у віртуальний світ як у нове місто. Які «корисні місця» ти хотів	Чому той самий додаток або онлайн-гра може бути і корисною (навчати, розвивати), і	Уявіть, що ваш клас створює власний «віртуальний світ». Які три правила безпеки й доброзичливості ви б домовилися встановити,

				би знайти там найперше, а які «небезпечні вулиці» оминати?	небезпечною (залежність, шахрайство)? Від чого це залежить?	щоб усім було комфортно і корисно?
		Практичне заняття.	<i>Штучний інтелект — друг чи ворог.</i>	У яких ситуаціях ШІ доречний (ідеї, чернетки, переклад) / недоречний Поясніть, чому.	Створіть запит до ШІ та проаналізуйте його відповідь: що тут факт, що — думка?	Створіть у групах чекліст етичного використання ШІ в навчанні
		Узагальнення		Побудуйте стрічку часу із п'яти подій за розділом «Я і держава» (незалежність, Конституція тощо) й зв'яжіть кожен з одним правом / обов'язком.	Зробіть узагальнювальну карту: «Держава — Демократія — Громадянство — Права / Обов'язки — Критичне мислення — Цифровий світ» (по два приклади до кожного).	Сформулюйте по одній пропозиції для шкільної громади; оберіть спільний пріоритет.